

J. Augustyniak *W/m. Andrzeja 14*

Cena numeru **60 gr.**

Nr. 24.

CZWARTEK, dnia 15-go grudnia 1927 roku.

Nr. 24.

CŁOS

KUPIECTWA

**ORGAN STOWARZYSZENIA KUPCÓW
MIASTA ŁODZI**

THE COMMERCIAL VOICE ⌘ LA VOIX DE COMMERCE ⌘ KAUFMANNSSTIMME

ŁÓDŹ \ WARSZAWA \ POZNAŃ \ KRAKÓW \ LWÓW

Wydawnictwa rok II.

oooooo

Wychodzi **1 i 15** każdego miesiąca.

Dwutygodnik poświęcony sprawom handlu i propagandy gospodarczej.

Przedruk tylko za podaniem źródła dozwolony.

Dziś w numerze
m. in.

**Nowa taryfa pocztowa
i telegraficzna**

~~~~~
TREŚĆ NUMERU 24-go na stronie 15-ej.

Następny numer
przyniesie m. in.

**„Polska — czynnikiem
pokoju gospodarczego“**
Minister Przemysłu i Handlu inż. KWIATKOWSKI

REDAKCJA i ADMINISTRACJA: Łódź, Piotrkowska 73, telefon 170. Konto PKO Nr. 64194.

Po roku mozolnych wysiłków w kierunku ugruntowania pierwszego na terenie Łodzi organu handlu — trybuny kupiectwa — należy zdać sobie dokładnie sprawę z celowości tych wysiłków i poczynań, które w pierwszym rzędzie rozwój gospodarczy mają na celu.

Przełgądem dotychczasowych zamierzeń i poczynań, a jednocześnie próbę wysunięcia pewnych wniosków ogólnych — będzie specjalny numer „Głosu Kupiectwa”.

Numer ten, który ukaże się 31 grudnia w znacznie rozszerzonej objętości, zawierać będzie szereg ciekawych artykułów wybitnych znawców życia gospodarczego.

Szeroko uwzględniony będzie rozwój koniunktur w przemyśle i handlu Łodzi wszystkich branż.

Pokaźna liczba egzemplarzy tego numeru rozdana będzie krajowym i zagranicznym importerom i eksporterom, placówkom zagranicznym, instytucjom propagandowym, urzędom itd.

W ten sposób „Głos Kupiectwa” stara się realizować doniosłe zadania propagandy gospodarczej, starając się dotrzeć do wszystkich ośrodków życia gospodarczego.

Te właśnie usiłowania powinny spotkać się z poparciem i współdziałaniem przemysłowo-kupieckiej Łodzi.

Istnieje od 1885 r.

Istnieje od 1885 r.

SKŁAD WIN i DELIKATESÓW

M. BERMAN

ŁÓDŹ, ul. Piotrkowska Nr. 53. Telefon 12-35.

Poleca na nadchodzące święta:

Wina, koniaki, likiery i wódki

pierwszorządnych firm krajowych i zagranicznych.

Wszelkie delikatesy i konserwy. Cukry, czekoladę, herbatniki i pierniki.

Wielki wybór.**Ceny tanie — konkurencyjne.**

Na zbliżające się święta polecamy w dużym wyborze:

Kosze gwiazdkowe

pięknie i gustownie dekorowane.

Przy większych zamówieniach udzielamy kredytu wekslowego.

Dla przekonania się o niskich cenach prosimy o łaskawe obejrzenie naszych wystaw sklep.

GŁOS KUPIECTWA

ORGAN STOWARZYSZENIA KUPCÓW MIASTA ŁODZI
THE COMMERCIAL VOICE • LA VOIX DE COMMERCE • KAUFMANNSSTIMME

Rok II.

Łódź, dnia 15 grudnia 1927 r.

Nr. 24 (28)

Na widnokręgu gospodarczo-politycznym.

POD ZNAKIEM WYBORÓW.

W Dzienniku Ustaw R. P. Nr. 107 z dnia 5 grudnia r. b. ogłoszone zostało następujące zarządzenie:

Zarządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 3 grudnia 1927 r. — Na podstawie art. 13 ordynacji wyborczej do Sejmu, zawartej w ustawie z 22 lipca 1922 r. (Dziennik Ustaw R. P. Nr. 66, poz. 590) oraz art. 9 ordynacji wyborczej do Senatu, zawartej w ustawie z dnia 28 lipca 1922 r. (Dz. U. R. P. Nr. 66, poz. 591) zarządzam wybory do Sejmu i Senatu Rzeczypospolitej.

Głosowanie do Sejmu odbędzie się dnia 4 marca 1928 r., zaś do Senatu — 11 marca 1928 roku.

Czynności wyborcze mają być wykonane w terminach, oznaczonych w kalendarzyku wyborczym, dołączonym do niniejszego zarządzenia.

Podpisano:

Prezydent Rzeczypospolitej: **Ignacy Mościcki.**

Prezes Rady Min. Marsz.: **Józef Piłsudski.**

Minister Sprawiedliwości: **Meysztowicz.**

W tymże numerze Dziennika Ustaw został wydrukowany kalendarz wyborczy, przewidujący wszystkie terminy poszczególnych czynności wyborczych.

NACZELNA RADA ZRZESZEŃ KUPIECTWA POLSKIEGO.

Naczelna Rada Zrzeszeń kupiectwa polskiego w sprawie nadchodzących wyborów powzięła szereg rezolucyj, z których najważniejszą jest następujące oświadczenie:

„Oceniając dotychczasowe posunięcia polityki gospodarczej rządu, jako niewątpliwie dla państwa korzystne, Naczelna Rada wyraża przekonanie, iż pełnię rozwoju społecznego i gospodarczego państwo może osiągnąć jedynie przez usunięcie przeżywanego kryzysu parlamentarnego, drogą odpowiedniej zmiany Konstytucji.

Zmiana ta iść winna w kierunku rozszerzenia uprawnień Głowy Państwa, ustawowego wzmocnienia władzy rządu, zrównania praw Senatu z prawami Sejmu i zapewnienia w Senacie przeważającego, bezpośrednio udziału grup zawodowych.

Naczelna Rada wyraża przekonanie, że sprawa zmiany Konstytucji we wskazanym kierunku winna być głównym, prawie że jedynym zadaniem przyszłego Sejmu”.

HILTON JOUNG CONTRA CHARLES DEVEY.

Bank Polski zakupuje zagranicą złoto na pokrycie obiegu swoich banknotów.

Doradcą finansowym rządu polskiego oraz Banku Polskiego jest p. Charles Devey, przedstawiciel bankierów amerykańskich, którzy sfinalizowali ostatnią pożyczkę zagraniczną dla Polski. Zakupy złota zagranicą prowadzone są w wyniku planu sanacji finansowej Polski, opracowanego przez rząd polski w porozumieniu z konsorcjum finansistów amerykańskich, którzy Polsce udzielili pożyczki. Wyrazicielem ich poglądów na tę sprawę jest doradca finansowy rządu p. Devey. Co więcej, zadaniem jego jest baczenie, by postanowienia planu sanacyjnego były ściśle wypełniane.

Ostatnio z ostrą krytyką polityki Banku Polskiego — jak donosi prasa niemiecka — wystąpił komandor Hilton Young, rzeczoznawca angielski, który w swoim czasie na zaproszenie rządu polskiego badał finanse i stan gospodarczy Polski. Uważa on, że zakupy złota, czynione obecnie przez Bank Polski zagranicą, są niepotrzebne. Przewyższają one znacznie poziom ustawowego pokrycia złotem biletów Banku Polskiego i niepotrzebnie angażują jego kapitały.

Kto ma rację? P. Hilton Young, czy p. Charles Devey?

LUDWIK SUESSWEIN

Jak kształtował się rynek pieniężny w okresie rokowań o pożyczkę zagraniczną?

Ogólna sytuacja gospodarcza, a w związku z tem stosunki kredytowe kształtowały się w drugim kwartale roku bieżącego pod znakiem postępującej naprzód wprawdzie w wolnym tempie, jednak stale poprawy w zakresie zarówno gospodarki prywatnej, jak i państwowej, przyczem z dziedziny gospodarki państwowej na szczególną uwagę zasługuje fakt, że budżet wykazuje od dłuższego czasu nadwyżkę, a sytuacja Banku Polskiego jest zadawalniająca.

Rezerwy walutowe Banku Polskiego wynosiły w kwietniu r. b. 395 milionów złotych w złocie przy zobowiązaniach walutowych, wynoszących niespełna 15 milionów złotych w złocie, przyczem zauważyć należy, że po dłuższym okresie wybitnie czynnego bilansu handlowego kwiecień wykazał po raz pierwszy znowu saldo ujemne. Dochody państwowe kształtowały się w tym okresie korzystnie; przy dochodach złotych 604,933,000 wynosiły wydatki złotych 543,621,000; nadwyżka dochodów w kwocie zł. 61,312,000 wzrosła przez nadzwyczajne wpływy w łącznej sumie złotych 18 milionów oraz dochód z biletów zdawkowych w kwocie zł. 17 milionów faktycznie do sumy 96 milionów zł., kasom państwowym stała do dyspozycji z końcem maja gotówka dochodząca do zł. 100 milionów w Banku Polskim, podczas gdy nadwyżki kasowe ułożowane w Banku Gospodarstwa Krajowego tę kwotę przekraczały.

Stosunki kredytowe układały się w dalszym ciągu korzystnie; wkłady w bankach państwowych i prywatnych wzrastały nadal, jakkolwiek w tempie znacznie słabszem, rynek pieniężny cechowała wybitnie płynność środków obrotowych. Bank Polski stosował w dziedzinie polityki kredytowej daleko posuniętą liberalność; na rynku dawał się odczuwać brak dobrego materiału wekslowego, w następstwie czego banki konkurowały ze sobą przy dyskoncie i stosowały w konsekwencji częstokroć stawki niższe, aniżeli ustawowo unormowane.

Czasokres następny nie przyniósł prawie żadnej zmiany; stosunki gospodarcze kształtowały się naogół nadal pod znakiem stopniowej spokojnej ewolucji, we wszystkich dziedzinach życia gospodarczego ujawniał się dobry nastrój i wiara w dalszy normalny rozwój stosunków.

Zwiększenie w maju importu towarów z zagranicy, choć niekorzystne dla bilansu płatniczego, należałoby ocenić jako objaw korzystny z punktu widzenia interesów życia gospodarczego; obserwujemy bowiem żywsze tętno, wywołane po części także odbudową konsumpcji krajowej.

Intensywniejsze zatrudnienie w przemyśle, podjęcie robót na roli, jakoteż lekkie ożywienie ruchu budowlanego, spowodowały w dalszej konsekwencji poprawę sytuacji na rynku pracy; liczba bezrobotnych zmniejszyła się dzięki pracom polnym i podjęciu robót sezonowych.

Wymownym objawem ożywienia tętna życia gospodarczego było zwiększenie portfela wekslowego

Banku Polskiego, który w maju wzrósł o zł. 11 milionów. Również banki prywatne wykazywały ożywioną działalność kredytową i zaspakajały prawie w zupełności potrzeby kredytu krótkoterminowego. Odnosi się to również do kas oszczędności i banków państwowych, które zasilają handel, przemysł i rolnictwo wydatkami kredytami; Bank Gospodarstwa Krajowego wykazywał z końcem maja stan udzielonych krótko- i długoterminowych pożyczek w kwocie około 517 milionów złotych, kredyt wekslowy, udzielony przez Bank Polski wynosił w tym miesiącu zł. 376 milionów.

Stosunki na rynku pieniężnym cechowała wybitna tendencja niżkowa stopy proc.; podczas gdy dawniej banki nawet przy silnem korzystaniu z kredytu redyskontowego w Banku Polskim zaliczały swojej klienteli najwyższą stawkę ustawowo dozwoloną, to w maju kierowały się — mimo zwiększenia operacji kredytowych — wielką oględnością w stosowaniu stopy procentowej, która w odniesieniu nawet do średniej klienteli odbiegała dość znacznie od najwyższych korzyści materialnych ustawowo bankom dozwolonych. Zmianem jest także, że podczas gdy przy reglementowanej stopie 24 proc. marga między stopą procentową płaconą i pobieraną przez banki wynosiła 12 proc., to rozpiętość ta stopniowo skurczyła się aż do 5 proc. Ta wielka płynność na rynku pieniężnym doprowadziła do złągodzenia drożyzny kredytu, powodując niżenie reglementowanej stopy procentowej dla banków z 14 proc. na 13 proc. p. a.

Z dniem 13 maja obniżyła Rada Banku Polskiego również stopę procentową od dyskonta weksli z 8 i pół na 8 proc. p. a.

Mniej korzystnie przedstawiała się sprawa kredytów długoterminowych. Rynek wewnętrzny był mimo odprężenia stosunków pieniężnych jeszcze za słaby i mało pojemny dla lokaty listów zastawnych; niemniej jednak widzimy w dziedzinie kredytu długoterminowego przecież pewne ożywienie, pozostające w związku z postępującą naprzód konsolidacją gospodarczą, jakoteż większą pochoptnością w realizacji promes hipotecznych, podczas gdy jeszcze trzy miesiące wstecz byliśmy świadkami tego nienormalnego objawu, że kredyt długoterminowy z powodu zbyt niskiego kursu listów zastawnych był prawie że droższy od kredytu krótkoterminowego.

Uruchomienie kredytu długoterminowego zawdzięczamy prawie wyłącznie zwiększonemu zainteresowaniu się zagranicą naszymi papierami lokacyjnymi, zainteresowaniu, które spowodowało, że znaczniejsze pakiety listów zastawnych zostały umieszczone na rynkach obcych, a zwłaszcza amerykańskim.

Życie gospodarcze było w miarę postępu rokowań o pożyczkę zagraniczną zasilane w dalszym ciągu kredytami zagranicznymi, przeważnie krótkoterminowymi, bądź to w formie kredytów towarowych,

udzielanych handlowi i przemysłowi, bądźto w formie kredytu gotówkowego, napływającego do banków polskich. O tem, że kapitały zagraniczne napływają do nas również rozmaitemi kanałami ubocznymi świadczy najwymowniej fakt, że rezerwy walutowe Banku Polskiego stale wzrastały mimo pogarszającego się z miesiąca na miesiąc bilansu handlowego.

Czerwiec r. b. wykazuje z powodu wzmoczonego importu, przeważnie zboża, niedobór bilansu handlowego w poważnej kwocie 46 milionów złotych w złocie; niemniej jednak obieg banknotów wzrósł o zwyż 20 milionów złotych, a portfel wekslowy Banku Polskiego o 12 milionów złotych. Czerwiec był okresem anormalnych warunków pracy, spowodowanych ciąglem, nieoczekiwanem odraczaniem przewlekłych rokowań o pożyczkę zagraniczną. Od dłuższego czasu w okresie zabiegów o pożyczkę zagraniczną, cała nasza działalność była nastawiona na szerszą skalę, a wiadomości, przenikające nazewnątrż do pomysłnym początkowo stanie rokowań zachęcały do większego rozmachu w całym warsztacie produkcyjnym. Ożywienie we wszystkich dziedzinach życia gospodarczego, podniecenie na giełdzie i ruch na rynku pieniężnym wskazywały na to, że uzyskać się mająca pożyczka zagraniczna została już po części przez sfery gospodarcze zdyskontowana.

Wszystkie źródła kredytu wykazywały wzmoczoną działalność; banki prywatne, zrzeszone w Związku Banków wykazywały w czerwcu stan udzielonych kredytów wekslowych w kwocie 348 milionów złotych w dziale rachunków bieżących 335 milionów, zaś wkłady wszelkiego typu w tych bankach wynosiły z dniem 30 czerwca 477 milionów. Bank Gospodarstwa Krajowego zasiliał życie gospodarcze kredytami krótkoterminowymi w formie dyskontu weksli w kwocie zł. 122 milionów, w rachunku bieżącym kwotą zł. 262 miliony. Wzmoczoną działalność wykazywał Bank Gospodarstwa Krajowego w dziedzinie kredytu długoterminowego hipotecznego i w obligacjach komunalnych, którego stan przekroczył w czerwcu kwotę zł. 200 milionów.

Nagle zerwanie rokowań pożyczkowych podzielało ujemuje na rynek pieniężny, — koło rozpędowe, obracające się w dość szybkim tempie, zostało z natury rzeczy, zahamowane.

Rynek nie mógł się do tej nagłej zmiany odrazu zastosować i wytworzyła się sytuacja ciasnoty pieniężnej, która w lipcu z powodu wielkiego zapotrzebowania rolnictwa i prawie zupełnego braku kredytu długoterminowego dla niemożności zbytu listów zastawnych, jeszcze się zaostrzyła. Wobec dalszego niekorzystnego kształtowania się bilansu handlowego musiał Bank Polski celem utrzymania swoich rezerw walutowych stosować politykę restrykcyjną w dziedzinie kredytów; banki prywatne, które dotychczas zaspakajały zapotrzebowanie swojej klienteli w większej mierze z własnych funduszy, były zmuszone oprzeć swoją działalność kredytową w walucie złotowej w większej mierze o redyskont w Banku Polskim; zupełnie niespodziewane wówczas, niżenie stopy procentowej dla banków na 12 proc. p. a. było jaskrawym dowodem, jak nieracjonalnem i bezcelowem jest reglamentowanie odsetek, nie idące równoległe z życiem gospodarczem. Nastąpiło dalsze silne zwężenie rynku pieniężnego, Bank Polski przekroczył z końcem lipca poraż pierwszy sumę kredytów

dyskontowych ponad zł. 400 milionów w Banku Gospodarstwa Krajowego wynosiły kredyty krótkoterminowe około zł. 500 milionów, podczas gdy suma kredytów długoterminowych gotówkowych wzrosła do zł. 132 milionów z powodu realizacji pożyczek budowlanych.

Sierpień przyniósł dalsze ścieśnienie rynku pieniężnego, a w związku z tem podrożenie pieniądza, co musiało z natury rzeczy odbić się niekorzystnie na całokształcie życia gospodarczego. W porównaniu z lipcem zmniejszyły się wpływy z danin państwowych i monopolii, a to z powodu znacznej redukcji zarówno podatków pośrednich, jak i dochodów z cel w związku ze spadkiem wartości importu; saldo nadwyżki przywozu nad wywozem zmalało w sierpniu do zł. 9 milionów w złocie. Mimo pewnego odprężenia w sytuacji obrotu towarowego, zagranicznego z powodu zmniejszenia się przywozu środków żywnościowych w ostatnich 2 miesiącach wykazuje jednak bilans handl. niedobór w kwocie ok. 140 milionów złotych w złocie. Znamiennym objawem wzrostu bilansu handlowego jest okoliczność, że podczas gdy cały obrót towarowy zagraniczny wzmógł się od 1 stycznia do 31 sierpnia r. b. o 64 proc. w porównaniu z tym samym okresem roku ub. (złotych w złocie 1,333 milionów wobec — 2,194 milionów) to przywóz towarów wzrósł w tym samym okresie o 129 proc., natomiast zwyżka eksportu dochodzi za ledwie do 25 proc. Jakkolwiek do wzrostu przywozu przyczynił się import zboża, to jednak nie należy zapominać o tem, że import nasz był w dużej mierze importem produkcyjnym, co wskazuje na poprawę sytuacji w kraju i wzrost siły nabywczej ludności.

Jednakże rynek pieniężny odczuwał dotkliwie brak gotówki, zwłaszcza przy silnym popycie ze strony przemysłu i handlu, a w pierwszym rzędzie rolnictwa. Z powodu silnych opadów atmosferycznych i klęski powodzi opóźniły się zbiory, sprzęt i omłoty zboża, a rolnik po poczynieniu najpotrzebniejszych inwestycji znalazł się z powodu nagłego zastanowienia ledwie zapoczątkowanego kredytu długoterminowego, w sytuacji ciężkiej. Najpoważniejsze instytucje kredytu długoterminowego, jak Towarzystwo Kredytowe Ziemskie i Bank Gospodarstwa Krajowego nie były w stanie zrealizować nagromadzonych promes hipotecznych z powodu niemożności zbycia swych listów zastawnych.

Banki prywatne wyczerpały swe środki pieniężne, stawiając je krótkoterminowo rolnikom do dyspozycji, a ograniczenie kredytu redyskontowego w Banku Polskim do granic przeznaczonych kontyngentów zmusiło banki prywatne, które korzystały w znacznym rozmiarze z redyskontu, do stosowania dalszych restrykcji w dziedzinie polityki kredytowej.

W związku ze stosunkami gospodarczymi zostały wszystkie źródła kredytu w kraju prawie w zupełności wyczerpane, w następstwie czego nadmierna podaż materiału wekslowego została skierowana na rynek prywatny. Stały i silny popyt na gotówkę przy słabym dopływie wkładów spowodował zwyżkę prywatnej stopy procentowej, która znacznie od reglementowanej odbiegła.

Silna ciasnota, panująca na rynku pieniężnym pozostaje w związku z faktem, że rolnictwo, które z natury rzeczy potrzebuje zasadniczo kredytu długoterminowego, nie mogąc go w obecnych stosunkach

uzyskać, zastąpiło go z konieczności kredytem krótkoterminowym, który następnie musiał być przedłużony. Kredyt zagraniczny z powodu przewlekłych rokowań o pożyczkę zagraniczną zajął stanowisko wyczekujące, a naturalną konsekwencją tego był brak kredytów długoterminowych.

Koniec sierpnia, a zwłaszcza wrzesień przyniósł pewne odprężenie sytuacji na rynku pieniężnym. Przyczyniło się do tego pośrednio także sfinalizowanie krótkoterminowej pożyczki zagranicznej w kwocie 15 milionów dolarów; zwiększona zdolność emisyjna Banku Polskiego umożliwiła rozluźnienie obiegu pieniężnego, a przyczyniła się do tego okoliczność, że Bank Polski z powodu znacznego spadku importu zagranicznego w miesiącach sierpniu i wrześniu w porównaniu z miesiącami poprzednimi, nie obawiał się już naruszyć swych rezerw walutowych, które wzrosły od 1 kwietnia o 77 proc., podczas gdy

obieg pieniężny wzrósł w tym samym czasie o 40 pr. Do korzystnego ukształtowania się stosunków na rynku pieniężnym przyczynił się też fakt, że Bank Polski z powodu zapowiadających się dobrych zbiorów mógł zwolnić środki obrotowe, trzymane w pogotowiu na zapłacenie importu zbożowego, ileż do wóz artykułów zbożowych w sierpniu znacznie spadł. W związku z tem nie musiał Bank Polski stosować dalej restrykcji kredytowych i przyznane swego czasu bankom elastyczne podwyżki kontyngentów dyskontowych w rozmiarach 10—20 proc. zostały znowu indywidualnie zrestytuowane.

Podjęcie rokowań o pożyczkę zagraniczną wpłynęło korzystnie i ożywczo na stosunki gospodarcze, co w związku z odprężeniem na rynku pieniężnym wyraziło się przede wszystkim w potanieniu stopy procentowej w obrotach pozabankowych.

Rokowania polsko - niemieckie.

Dnia 6-go bież. mies. o godzinie 10-ej rano rozpoczęły się w hotelu Kaiserhof obrady polsko-niemieckiej konferencji kół gospodarczych. Obrady rozpoczął przewodniczący ze strony niemieckiej dyrektor Frohwein, wicedyrektor związku przemysłowców niemieckich, który powitał przedstawicieli polskich, podkreślając, że po raz pierwszy przedstawiciele polskiego i niemieckiego przemysłu i rolnictwa zbierają się dla rzeczowej wymiany zdań. Jest to wydarzenie, które posiada doniosłe znaczenie, które powitać muszą z nadzieją nawet ci, którzy świadomi są wszystkich trudności, na jakie tak rzeczowa dyskusja spotkać się musi. Dyrektor Frohwein podkreślił, że obrady obecne są o tyle szczęśliwe, że jednocześnie podjęte zostały rokowania między rządem polskim a niemieckim. Narady obecne przedstawicieli kół gospodarczych odbywają się niezależnie od rokowań, toczących się między rządami, które zmierzają do tego samego celu. Narady kół przemysłowych nie mogą mieć jednak na celu uprzedzenia decyzji obu rządów. Obecne narady chcą się ograniczyć skromnie do poparcia tylko rokowań oficjalnych przy pomocy stwierdzenia poglądów czynników kół gospodarczych obu krajów. Dyrektor Frohwein przypomniał, że w ostatnich latach odbył się szereg konferencji międzynarodowych, w których wzięli także udział przedstawiciele kół gospodarczych. Konferencje międzynarodowe nie zawsze jednak spełniały oczekiwania, być może ze względu na to, że przedstawiciele kół gospodarczych traktowali na tych konferencjach zadania bardziej z dyplomatycznego punktu widzenia, niż praktycznego. My również, oświadczył dyrektor Frohwein, moglibyśmy ułatwić swoje zadanie, gdybyśmy się ograniczyli do wymiany przyjaznych słów przesyłując się jednocześnie nad istniejącymi trudnościami. Jednakże dyrektor Frohwein oświadczył, że po obu stronach istnieje dobra wola do poważnego traktowania obecnych narad i wykrycia oraz określenia dokładnie istniejących trudności przy pomocy trzeźwej i swobodnej wymiany zdań. Dopiero bowiem po jasnym poznaniu i trafnym oceniu problemów istniejących po obu stronach, można znaleźć rozwiązania istotne. Dyr. Frohwein zakończył swoje oświadczenie, że poza temi celami gospodarczymi po obu stronach zdają sobie jasno sprawę z tego, iż praktyczne prace między obu narodami tylko wtedy mogą być przeprowadzone z widocznym powodzeniem, jeżeli oba kraje będą się liczyć z tem, co się nazywa „imponderabiliami politycznymi“. Dyr. Frohwein zakończył swoje przemówienie wyrażeniem podziękowania pod adresem przedstawicieli polskich organizacji gospodarczych za to, że zechcieli przybyć do Berlina.

W imieniu polskich organizacji gospodarczych przewodniczący delegacji polskiej p. Żychliński podziękował w swem przemówieniu za przyjazne słowa powitalne i za danie przez stronę niemiecką przedstawicielom polskich kół gospodarczych okazji do spotkania się przedstawicieli polskich i niemieckich kół przemysłowo-gospodarczych. Spotkanie nasze — oświadczył dyr. Żychliński — projektowane było w czasie, gdy kwestia terminu ponownego podjęcia rokowań polsko-niemieckich była zupełnie jeszcze nieokreślona. Pomimo tego, że niewia-

domo było, kiedy te rokowania się rozpoczną, powstał zamiar ułatwienia zbliżenia obu krajów przez bezpośredni kontakt kół przemysłowych. Tembardziej pomyslną jest rzeczą, że obecni na dzisiejszych naradach mogą od razu zacząć od stwierdzenia, że rokowania między rządami już się rozpoczęły. Być może, kół gospodarcze mają prawo do pewnego stopnia stwierdzić, że w pewnej mierze przyczyniły się do podjęcia tych rokowań. Przedstawiciele polskich kół gospodarczych — oświadczył dyr. Żychliński — świadomi są całkowicie tych trudności, o których wspominał przewodniczący delegacji niemieckiej, jednakże bez istnienia tych trudności może nie byłibyśmy odczuwali tak silnie potrzeby wzajemnej wymiany zdań. Dyr. Żychliński zakończył swoje przemówienie oświadczeniem, że wielkie problemy gospodarcze zdobywają coraz większe znaczenie w polityce współczesnych państw. Dlatego też winniśmy mieć nadzieję, że uregulowanie stosunków gospodarczych między Polską a Niemcami wywrze również pomyślny i dobroczynny wpływ na ogólne stosunki między obu państwami.

Po przemówieniach powitalnych podsekretarz stanu dr. Simson wygłosił obszerny referat o gospodarzem położeniu i o stanowisku kół gospodarczych wobec traktatu handlowego z Polską. W odpowiedzi na referat niemiecki ze strony polskiej dyr. dr. Działczyński wygłosił obszerny referat obrazujący gospodarcze położenie Polski i stanowisko polskich kół przemysłowych wobec rokowań handlowych. B. minister Pluciński sformułował następnie postulaty polskiego rolnictwa, które dla gospodarczego rozwoju potrzebuje pomocy ze strony krajów zachodnich i z tego powodu musi się znaleźć w sytuacji pozwalającej płacić za tę pomoc własnymi wytworami. Ze strony niemieckiej hr. Kayserling scharakteryzował warunki bytu i finansowe rolnictwa niemieckiego, oraz wyraził nadzieję na możliwość porozumienia. Dyskusja ogólna przedpołudniowa zakończyła się przemówieniem radcy tajnego Kastla i księcia Radziwiłła, którzy podkreślali, że obecne narady powinnyby tak samo przyczynić się do złagodzenia kwestyj politycznych. Na propozycję dr. Frohweina utworzone zostały 2 komisje, jedna dla zagadnień agrarnych pod przewodnictwem hr. Kayserlinga i min. Plucińskiego, druga dla kwestyj przemysłowych pod przewodnictwem dyr. Staelera i prof. Trepki.

Konferencja pomiędzy przedstawicielami kół gospodarczych Polski i Niemiec w Berlinie, zakończyła się 7-go b. m. Ogólne wrażenie zarówno Polski jak i Niemiec z wyniku obrad było, że konferencja obecna okazała się bardzo pożyteczna i że jest celowem przeprowadzeniem ich dalej.

Przewodniczący delegacji niemieckiej zamknął posiedzenie, wyrażając żywe zadowolenie z przebiegu narad. Przewodniczący delegacji polskiej, prezes Żychliński, wyraził podziękowanie przedstawicielom niemieckich kół gospodarczych za rzeczowe prowadzenie narad i zaprosił ich na konferencję, która byłaby dalszym ciągiem narad obecnych, do Warszawy na 27 i 28 stycznia.

DROGI POLSKIEJ EKSPANZJI GOSPODARCZEJ

EKSPORT — PROPAGANDA GOSPO-
DARCZA — HANDEL ZAMORSKI

POLSKA — BRAZYLJA.

Dyrekcja Międzynarodowych Targów w Poznaniu otrzymała z Brazylii niektóre statystyczne dane, dotyczące stosunków handlowych pomiędzy Polską a Brazylią, które podaje w strzeszczeniu:

Statystyka handlu zagranicznego między Polską a Brazylią wskazuje, że wymiana towarowa między obu krajami jest dosyć poważna, szczególnie w dziedzinie przywozu z Brazylii do Polski, który wynosił:

w roku 1924	zł. 10.865.000.—
w roku 1925	" 11.354.000.—
w roku 1926	" 12.861.000.—
I-sze półrocze 1927	" 7.935.000.—

Głównymi produktami przywzowowymi (w I-em półroczu 1927) są:

kawa	zł. 4.152.000.—
skóry surowe	" 1.362.000.—
kakao	" 76.000.—
wosk roślinny	" 19.000.—

zaś w wywozie do Brazylii zajmuje dominujące miejsce cement polski, którego eksport wzmógł się szczególnie w pierwszym półroczu r. b. wynosząc złotych 1.475.000.—

Lecz mimo tych dosyć pokaźnych cyfr, dotyczących obrotu towarowego między Polską a Brazylią, niema w obu krajach należytego zrozumienia i zainteresowania wzajemnego w dziedzinie handlowej. Składały się i składają do dnia dzisiejszego na ten stan rzeczy różne czynniki, a pomiędzy innymi **brak bezpośredniego kontaktu między kupcem polskim a brazylijskim.**

Wymiana towarowa — szczególnie dotyczy to przywozu brazylijskiego do Polski — odbywa się dotychczas w dużej części przy pośrednictwie zagranicy. Importer polski korzysta z przedwojennych, utartych szlaków handlowych, z usług „Grosshändlerów” w wielkich portach europejskich, nie będąc skłonny

do kupowania towaru bezpośrednio u producenta, względnie u pierwszego w łańcuchu pośrednictwa eksportera.

Przyczynia się to z jednej strony do pozostawiania części zysku handlowego w rękach obcych, a często wrogich nam sfer handlowych, z drugiej strony osłabia zaś naszą ekspansję zagraniczną i nasze znaczenie jako rynku konsumpcyjnego.

Sfery zainteresowane, nie zdając sobie sprawy z korzyści bezpośredniego kontaktu z zamorzem, nie okazują dotychczas poważniejszej inicjatywy do przewyciężenia tego stanu rzeczy, szkodliwego zarówno pod względem handlowym jak i ogólnogospodarczym.

Z tego względu jest rzeczą niezwykle ważną i aktualną rozbudzenie tej inicjatywy i tego zainteresowania dla rynków zamorskich wśród polskich sfer handlowych.

Pozatem, ze względu na dokonywującą się stabilizację stosunków gospodarczych i finansowych zarówno w Polsce, jak i w Brazylii, problem bliższego i bezpośredniego nawiązania stosunków handlowych między obu krajami jest w obecnej chwili bardzo aktualny i doniosły dla dalszego rozwoju polskiej ekspansji gospodarczej zagranicą.

Ułatwienie dla eksporterów polskich.

BEZPOŚREDNIE STOSUNKI BANKOWE Z JAPONJĄ.

Państwowy Instytut Eksportowy zawiadamia osoby zainteresowane, że Bank Gospodarstwa Krajowego nawiązał stosunki z japońskim bankiem „Sumitomo Bank” w Osaka. W ten sposób załatwiona została pozytywnie sprawa ułatwienia naszym eksporterom bezpośrednich stosunków bankowych z Japonją, brak czego dawał się dotkliwie odczuwać.

Miljard 161 milionów 600 tysięcy złotych wynosi pokrycie obiegu pieniężnego Polski.

W celu uwidocznienia zużycia sum z pożyczki stabilizacyjnej, w bilansie dekadowym Banku Polskiego z 30 listopada r. b., układ niektórych pozycji został zmieniony. Jako zasadniczą zmianę wprowadzono podawanie kruszcu w kraju i zagranicą oraz walut i dewiz zaliczanych do pokrycia w jednej łącznej sumie, wynoszącej 1,161,6 milj. zł. Analogicznie i w pasywach połączono, celem uwidocznienia stanu pokrycia kruszcowego pozycję natychmiast płatnych zobowiązań (664,5 milj. zł.) i obiegu biletów bankowych (939,8 milj. zł.) w jedną sumę, wynoszącą 1,584,4 milj. zł.

Część walut i dewiz wykazanych w bilansie z 20 listopada b. r. przeniesiono do pozycji walut i dewiz niezaliczonych do pokrycia, skutkiem czego pozycja ta wzrosła o 184 milj. zł. i wynosi 229,7 milionów złotych.

W myśl planu stabilizacyjnego z wpływów pożyczki zużyto 75 milj. zł. na powiększenie kapitału zakładowego Banku i funduszu zapasowego. Ze 140 milj. zł. przeznaczonych na wykup biletów państwowych wykupiono do 30 listopada r. b. biletów państwowych na 110 milj. zł.; pozostała reszta 30 milj. zł. jako też fundusz na zakup srebra w wysokości

90 milj. zł. i państwowy fundusz kredytowy 141 milj. zł. zaliczono do natychmiast płatnych zobowiązań, które łącznie z obiegiem biletów bankowych zwiększyły się o 402,5 milj. zł. Na rachunku specjalnym Skarbu Państwa pozostała zatem suma 75 milj. zł.

Portfel wekslowy zmniejszył się nieznacznie skutkiem zwiększenia się inkasa w listopadzie. Skup papierów na rachunku funduszy zapasowych powiększył się o 3,4 milj. zł. (30,6 milj. zł.). Na skutek zmian, dokonanych w układzie bilansu stosunek procentowy pokrycia kruszcowego wynosi 73,32%.

RADA BANKU POLSKIEGO.

Na posiedzeniu Rady Banku Polskiego dnia 9-go b. m., po wysłuchaniu i rozważeniu sprawozdań Dyrekcji oraz 3-ch Komisji Rady:

zatwierdzono przedstawiony przez Dyrekcję budżet wydatków na r. 1928, wykazujący w wydatkach osobowych sumę 24 milj. zł., wobec 20 i pół milj. zł. w r. b. zaś w wydatkach rzeczowych 3 i pół milj. zł. wobec 2 i pół w r. b., uchwalono otwarcie nowych Zastępstw.

obniżono o 1 proc. stawki dyskontowe dla weksli zagranicznych, w zależności od stopy dyskontowej danego kraju, w celu uwidocznienia stopniowego wykonywania planu stabilizacyjnego, oraz uwzględnienia zmian, dokonanych w Statucie Banku, ustalono nowy układ bilansów dekadowych.

W zebraniu Rady brał po raz pierwszy udział nowy członek Rady p. Karol Dewey, którego p. Prezes Banku Karpiński, powitał w imieniu władz Banku.

Komunikacja pocztowa Polska—Persja.

W celu skrócenia czasu przesyłania korespondencji do Meschedu (Persja), Ministerstwo Poczty i Telegrafów wprowadziło na wniosek Państwowego Instytutu Eksportowego bezpośrednią komunikację pocztową z Urzędem Pocztowym Warszawa 1. do Urzędu w Meschedzie począwszy od dnia 24-go listopada b.r.

Poczta odchodzić będzie z Warszawy przez Zdobunów—Charków—Baku—Krasnowodzk—Aschabad narazie trzy razy tygodniowo, a mianowicie: we wtorki, czwartki i niedziele o godz. 22 min. 10.

Dotychczas korespondencja kierowana była do Teheranu, skąd dopiero pocztą konną do Meschedu, co przedłużało doręczanie listów o przeszło dwa tygodnie.

Podatki i opłaty skarbowe.

ULGI PRZY NABYWANIU ŚWIADECTW PRZEMYSŁOWYCH NA ROK 1928.

Okólnikiem L. D. V. 11. 759/4 z dnia 23/XI 1927 roku Ministerstwo Skarbu zarządziło stosowanie dla pewnego rodzaju przedsiębiorstw następujących ulg przy nabywaniu świadectw przemysłowych na rok podatkowy 1928:

I. Przedłużono na rok podatkowy 1928 ważność okólnika Nr. 178 z dnia 14 grudnia 1926 r. LDPO 14.651/III/26, którym upoważniono izby skarbowe do zezwalania na nabywanie świadectw przemysłowych III kategorii handlowej przez przedsiębiorstwa, prowadzące drobną sprzedaż towarów, posiadających cechy produkcji wytworniejszej.

Powyższa ulga może być przyznawana w 1928 roku tylko w tych wypadkach, gdy obrót przedsiębiorstwa, ustalony na rok 1926 nie przekraczał złotych 30.000.—, a ilość towarów, posiadających cechy produkcji wytworniejszej, stanowi najwyżej 5% ogólnej ilości towarów znajdujących się w przedsiębiorstwach.

II. Upoważniono Izby Skarbowe do udzielania na indywidualne podania właścicieli dorożek samochodowych — zezwoleń na nabycie świadectw przemysłowych na rok 1928:

1) IV kategorii handlowej dla przedsiębiorstw, posiadających jedną, najwyżej 6-osobową dorożkę samochodową;

2) III kategorii handlowej dla przedsiębiorstw, posiadających nie więcej niż trzy dorożki samochodowe (najwyżej 6-osobowe) względnie jeden autobus — najwyżej 20-osobowy.

Okoliczność, że omawiana gałąź zarobkowości wykonywana jest nie tylko przez przedsiębiorców osobiście, lecz również przy udziale sił najemnych, nie powinna być przeszkodą do udzielenia ulg.

Dla pozostałych przedsiębiorców zachowują moc obowiązującą przepisy § 97 rozporządzenia Ministra Skarbu z dnia 8 sierpnia 1925 r. (Dz. U. R. P. Nr. 82, poz. 560).

Przedsiębiorstwa komunikacji samochodowej (autobusowej), utrzymywanej pomiędzy dwiema miejscowościami, zaliczonymi do różnych klas w taryfie, winny, zgodnie z postanowieniem art. 25 ustawy z dnia 15 lipca 1925 r. (Dz. U. R. P. Nr. 79, poz. 550) i § 37 rozporządzenia Ministra Skarbu z dnia 8 sierpnia 1925 r., nabywać świadectwa przemysłowe w okręgu tej władzy podatkowej, w której obrębie przedsiębiorca stale zamieszkuje, jednak według najwyższej klasy miejscowości, między którymi samochody (autobusy) kursują.

III. Przedłużono na rok podatkowy 1928 ważność okólnika Nr. 144 z dnia 20 stycznia 1926 roku LDPO 12.053/III/25, którym zezwolono na prowadzenie księgarń wraz z uboczną drobną sprzedażą materiałów piśmiennych na podstawie jednego świadectwa przemysłowego III kategorii handlowej, o ile przedsiębiorstwa te łącznie w księgarni i przy sprzedaży materiałów piśmiennych zatrudniają oprócz właściciela lub zastępującego go dorosłego członka rodziny, najwyżej jednego dorosłego najemnego subiekta, i o ile łączny obrót z księgarni i ze sprzedaży materiałów piśmiennych nie przekraczał w 1926 roku kwoty zł. 30.000.—

IV. Nie będą żądane oddzielne świadectwa przemysłowe na sprzedaż wyrobów tytoniowych, prowadzoną ubocznie w restauracjach, księgarniach oraz w przedsiębiorstwach handlu towarowego, o ile sprzedaż ta odbywa się w jednym i tym samym lokalu.

V. Ministerstwo Skarbu upoważniło izby skarbowe na zasadzie art. 94 ust. z dnia 15 lipca 1925 r. do zezwalania na indywidualne, należycie uzasadnione podania właścicieli składów aptecznych (drogerii) na nabywanie na rok 1928 świadectw przemysłowych III kategorii handlowej. Ulga ta może być przyznawana tym przedsiębiorstwom, których obrót za 1926 rok nie przewyższał zł. 30.000.—

VI. Ministerstwo Skarbu zwróciło uwagę na okólnik Nr. 84 z dnia 15 grudnia 1924 r. L. DPO 7.575/III/24, którym wyjaśniono, że zakłady gastro-

Numer Noworoczny ukaże się w dniu 31 grudnia b. r. „Głosu Kupiectwa“

i zawierać będzie m. in.:

Min. Przem. i Handlu inż. Kwiatkowski: Polska czynnikiem pokoju gospodarczego.
Aleksander Słiziński: Bliski Wschód i my.
Władysław Gintuł: Polska w wyścigu pracy.
Wład. Best: Co czeka podatników w roku 1928.
Tadeusz Nowacki: Znaczenie handlowe gwarancji i ubezpieczeń kredytów eksportowych.
Dr. Rudolf Beres: Znaczenie pracy gospodarczej.
Dr. Ferdynand Zweig: Polsce grozi stały deficyt zbożowy.
Dr. Juljusz Hirs: Metody racjonalizacji w handlu.
Dr. H. B.: Rok wysiłków organizacyjnych kupiectwa łódzkiego.

Prócz tego w numerze tym znajdzie się szereg ciekawych korespondencji, informacji, zdjęć i t. d.

onomiczne: restauracje, cukiernie, kawiarnie, młeczarnie oraz piwiarnie winny być zaklasowane do III kategorii handlowej, o ile w tych przedsiębiorstwach, oprócz piwa, żadnych innych trunków się nie sprzedaje, a ilość zatrudnionych pracowników nie przekracza 10 osób, licząc w tem właściciela i członków jego rodziny w tych zakładach pracujących.

VII. Polecono ściśle przestrzegać zasad okólnika Nr. 200 z dnia 22 czerwca 1927 roku L. DPO 7.018/III, którym zwrócono uwagę na niedopuszczalność zbyt liberalnego przeklasowywania przedsiębiorstw do niższej kategorii świadectw przemysłowych, a często i zupełnego zwalniania płatników od obowiązku wykupywania tychże.

VIII. Wyjaśniono, że browary, prowadzące poza sprzedażą piwa własnego wyrobu również sprzedaż piwa, pochodzącego z innych browarów, winny posiadać odrębne świadectwa przemysłowe na wykonywanie sprzedaży obcego piwa.

Wszystkie wyżej wymienione ulgi mogą mieć zastosowanie i do przedsiębiorstw nowopowstałych pod warunkiem jednak, że obliczony prowizorycznie przez władze skarbowe obrót nie przekroczy kwot wyżej wymienionych.

Wkońcu zarządono, aby w wypadkach odmownego załatwienia próśb izba skarbową zawiadamiała odnośnych płatników, że przeciw tego rodzaju decyzjom, wydawanym na podstawie art. 94 ustawy o państwowym podatku przemysłowym, nie przysługują im żaden środek prawny.

TERMIN NABYWANIA ŚWIADECTW PRZEMYSŁOWYCH NA ROK 1928.

Termin nabywania świadectw przemysłowych i kart rejestracyjnych na rok podatkowy 1928 przypada na zasadzie art. 30 ustawy z dnia 15 lipca 1925 roku (Dz. Ust. R. P. Nr. 79, poz. 550) na okres od 1-go listopada do końca grudnia 1927 r.

Termin ten bezwarunkowo nie zostanie odroczone, a po upływie wyznaczonego terminu przystąpią niezwłocznie władze podatkowe do ścisłej kontroli przedsiębiorstw handlowych i przemysłowych oraz zajęć przemysłowych.

Winni zupełnego niewykupienia lub posiadania nieodpowiednich świadectw przemysłowych, będą niezwłocznie pociągnięci do odpowiedzialności karnej na zasadzie art. 98 ustawy o państwowym podatku przemysłowym.

Do świadectw przemysłowych na rok 1928 będzie pobierany 10% nadzwyczajny dodatek niezależnie od tego, czy świadectwa przemysłowe na rok podatkowy 1928 będą nabyte w 1927 r. czy też w 1928 roku.

Oдноśne rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej o pobieraniu w roku budżetowym 1928/29 10% nadzwyczajnego dodatku do podatków bezpośrednich ukaże się w dniach najbliższych.

PODWYŻKA STAWEK CELNYCH W AUSTRII.

Austrjacko - polska Izba Handlowa donosi, że przecia nowela do austrjackiej taryfy celnej przyjęta została przez parlament i przedłożona pod debaty Rady Związkowej. Przewidywać należy, że nowela ta nie podlegnie zmianie i wejdzie w życie jeszcze w bieżącym miesiącu. Nowela przewiduje zmiany w obecnych stawkach celnych, przyczem nie uwzględniamy stawek zaфиксовanych w umowach handlowych, które narazie pozostają w dotychczasowej wysokości.

Zmiany te obejmują: Bydło, świnie, jaja niepakowane, lub w luźnym opakowaniu, masło świeże albo solone, również topione, smalec, gęsi, rury węzowe, łączniki do rur, flansze z kutego żelaza, części budowlane żelazne (konstrukcje żelazne), gotowe lub wykończone części składowe, zwojowe, obrabione, wyr. z blichy, drzwi prasowanej blachy stalowej.

Przewidywać należy, że w niedalekiej przyszłości, w drodze rozporządzenia ministerjalnego ogłoszone zostaną podwyżki stawek na zboże, tłuszcze jadalne, żywicę, smołę, olej terpentynowy i żywiczny, blachy żelazne i rury kute - żelazne.

NIEMCY A HANDEL ZAGRANICZNY ROSJI SOWIECKIEJ.

Według urzędowych danych sowieckich obrót ogólny handlu zagranicznego wynosił w roku gospodarczym 1926/27 1,481,3 milj. rubli wobec 1,433 milj. w roku 1925/26 i 1,298,7 w roku 1924/25. Wywóz wynosił w roku sprawozdawczym 768,6 milj. rubli (wobec odpowiednich cyfr z lat poprzednich: 676,6 milj. rub. i 575,2 milj. rub.), przywóz zaś przedstawiał wartość 712,7 milj. rub. (wobec odpowiednio 756,4 milj. rub. i 723,5 milj. rub. Bilans handlowy Sowietów po raz pierwszy więc w okresie sprawozdawczym był aktywny, przyczem saldo wynosiło 55,9 milj. rub., wobec sald pasywnych w dwóch poprzednich rocznych okresach gospodarczych w wysokości 79,8 milj. rub. i 148,3 milj. rub. Obrót towarowy Sowietów z zagranicą koncentruje się przeważnie w Europie. Na pierwszym miejscu w tym obrocie za ub. rok gospodarczy stają Niemcy z cyfrą 325 milj. rub. w eksportie do Rosji, na drugim miejscu stoi Anglja — 294,6 milj. rub. i Stany Zjednoczone 160,7 milj. rub. — Eksport Niemiec do Rosji w r. 1925/26 wynosił 283,2 milj. rub. — wzrost eksportu Niemiec do Sowietów tłumaczyć należy przedewszystkiem udzielaniem na wielką skalę gwarancji rządu Rzeszy dla kredytów udzielanych Rosji przez przemysł niemiecki.

OBRAZY

Aksentowicza, Hofmana, Fałata, Wodzinowskiego, Rychter Janowskiej Augustynowicza i innych

okazyjnie do sprzedania

Wiadomość: **Cegielniana Nr. 6 m. 8**

codziennie od 4—8 wiecz.

Nowa taryfa pocztowa

Rozporządzeniem Min. Poczt i Telegrafów („Dz. Ust. R. P.” Nr. 140, poz. 905) wprowadzona została w życie nowa taryfa pocztowa, telegraficzna i telefoniczna. Taryfy pocztowa i telegraficzna uzyskały moc obowiązującą z dn. 1 grudnia r. b.; taryfa zaś telefoniczna wejdzie w życie z dn. 1 stycznia 1928 r. Poniżej podajemy ważniejsze stawki taryfy pocztowej i telegraficznej:

1. — TARYFA POCZTOWA PRZESYŁKI POCZTOWE

Rodzaj przesyłki:	Obrót wewnętrzny i z wolnym miastem Gdańskiem: gr.	Obrót zagraniczny: gr.
Listy prywatne	wagi do 20 g. . . . . 25 ponad 20 do 250 g. 50 „ 250 do 500 „ 80	wagi do 20 g. . . . . 50 za każde dalsze 20 g. 30 Do Austrii, Czechosłowacji, Rumunji, Węgier: wagi do 20 g. . . . . 40 za każde dalsze 20 g. 40
Kartki pocztowe:	pojedyncze . . . . . 15 z odpowiedzią 30	pojedyncze lub za każdą część kartki z opłaconą odpowiedzią . . . . . 30 Do Austrii, Czechosłowacji, Rumunji i Węgier 25
Druki prywatne	wagi do 50 g. . . . . 5 25 — 50 g. . . . . 10 50 — 100 g. . . . . 15 100 — 250 g. . . . . 25 250 — 500 g. . . . . 50 500 — 1.000 g. . . . . 60 1.000 — 2.000 g. . . . . 70 (tylko pojedynczo wysłać tomy): 70	za każde 50 g. 10
Papiery handlowe:	wagi do 250 g. . . . . 25 250 — 500 g. . . . . 50 500 — 1.000 g. 60	za każde 50 g. . . . . 10 najmniej 50
Próbki towarów:	wagi do 250 g. . . . . 25 ponad 250 do 500 g. 50	za każde 50 g. . . . . 10 najmniej 20
Przesyłki mieszane (druki, próbki towarów, papiery handlowe)	wagi do 250 g. . . . . 25 250 — 500 g. . . . . 50 500 — 1.000 g. 50	za każde 50 g. . . . . 10 najmniej jednak . . . . . 20 jeżeli przesyłka składa się z druków i próbek towarów; w innych wypadkach najmniej 50

LISTY WARTOŚCIOWE

A. — Obrót wewnętrzny. gr.

Za listy wartościowe prywatne i urzędowe pobierana jest:

- a) opłata za list polecony odpowiedniej wagi,
- b) należność asekuracyjna za każde zł. 100 podanej wartości lub ich część 10
- c) opłata dodatkowa bez względu na wagę lub wysokość podanej wartości 10

Za listy wartościowe, prywatne i urzędowe, nadawane w stanie otwartym i po przeliczeniu zamykane pod kontrolą urzędu pocztowego, pobierana jest ponadto należność manipulacyjna w wysokości 100 proc. należności asekuracyjnej.

B. — Obrót z w. m. Gdańskiem.

Za listy wartościowe pobierana jest:

- a) opłata za list polecony odpowiedniej wagi (jak w obrocie wewnętrznym),

- b) należność asekuracyjną za każde zł. 300 podanej wartości lub ich część 50
  - c) opłata dodatkowa bez względu na wagę lub wysokość podanej wartości 10
- Wartość podana nie może przekraczać zł. 10,000.

C. — Obrót zagraniczny.

Za listy wartościowe pobierana jest:

- a) opłata za list polecony odpowiedniej wagi,
- b) należność asekuracyjną za każde zł. 300 podanej wartości lub ich część 50

Wartość podana nie może przekraczać 5,000 fr. w złocie, względnie ich równowartości w złotych, o ile w obrocie z niektórymi krajami nie obowiązuje kwota niższa.

PACZKI

A. — Obrót wewnętrzny.

Paczki prywatne i urzędowe:

- a) opłata od wagi:
  - do 1 kg. 100
  - ponad 1 „ 5 „ 200
  - „ 5 „ 10 „ 300
  - „ 10 „ 15 „ 500
  - „ 15 „ 20 „ 600
- b) opłata dodatkowa bez względu na wagę paczki 10

Paczki ochronne:

- a) opłata od wagi o 50 proc. wyższa od odpowiedniej opłaty, jak pod 1 a), 2 a), 3 a) i 4 a),
  - b) opłata dodatkowa bez względu na wagę paczki 10
- Paczki wartościowe, prywatne i urzędowe:
- a) opłata od wagi, jak pod 1 a), 4 a) i 5 a),
  - b) należność asekuracyjna za każde zł. 100 podanej wartości lub ich część 10
  - c) należność manipulacyjna:
    - do zł. 100 podanej wartości 20
    - ponad zł. 100 podanej wartości 40
  - d) opłata dodatkowa bez względu na wagę lub wysokość podanej wartości 10

Wartość podana nie może przekraczać przy paczkach prywatnych — zł. 10,000, przy paczkach władz i urzędów państwowych — zł. 100,000.

B. — Obrót zagraniczny i z wolnym miastem Gdańskiem.

Paczki bez podanej wartości:

Opłaty od wagi, podane w zagranicznej taryfie paczkowej we frankach i centymach, przelicza się na złote i grosze według ustalonego kursu franka złotego.

Za paczki ochronne pobierana jest normalna opłata od wagi, zwiększona o 50 proc.

Za paczki pilne pobiera się opłatę specjalną w wysokości potrójnej opłaty od wagi.

paczki z podaną wartością:

- a) opłata od wagi, jak pod 1),
- b) należność asekuracyjna za każde 300 franków złotych lub ich część . . . . . 50 cent.
- c) należność ekspedycyjna od każdej paczki . . . . . 50 cent.

Wartość podana nie może przekraczać 1,000 franków w złocie, względnie ich równowartości w złotych, o ile w obrocie z niektórymi krajami nie obowiązuje kwota niższa.

PRZEKAZY POCZTOWE

A. — Obrót wewnętrzny.

Przekazy pocztowe zwykłe, pobraniowe i zleceniowe:

a)	do zł.	10	gr.
ponad zł. 10	do „	25	15
„ „	25 „	50	30
„ „	50 „	100	45
„ „	100 „	250	65
„ „	250 „	500	90

i telegraficzna.

ponad zł. 250 do zł. 500	gr.
„ „ 500 „ „ 750	130
„ „ 750 „ „ 1.000	175
	215

Przy zleceniach pocztowych ponad zł. 1.000, przekazywanych zapomocą blankietu nadawczego P.K.O., pobiera się oprócz opłaty wyżej podanej za przekaz do zł. 1000 nadto — za każde dalsze zł. 500 lub ich część po 50 gr.

b) opłata dodatkowa bez względu na wysokość przekazanej kwoty 5

W polskim urzędzie pocztowym Gdańsk 1 pobierane są tylko opłaty pod a).

Przekazy telegraficzne:

- a) opłaty jak pod 1),
- b) należność manipulacyjna za sporządzenie telegramu przekazowego 20
- c) należność telegraficzna za telegram przekazowy i ew. korespondencję osobistą,
- d) należność za pośpieszne doręczenie, o ile nie chodzi o przekazy adresowane poste restante lub do miejscowości, należącej do zamiejscowego okręgu doręczeń.

B. — Obrót zagraniczny.

do zł. 100	80
ponad zł. 100 do „ 200	130
„ „ 200 „ „ 300	180
„ „ 300 „ „ 400	230
„ „ 400 „ „ 500	280
„ „ 500 „ „ 600	330
„ „ 600 „ „ 700	380
„ „ 700 „ „ 800	430
„ „ 800 „ „ 900	480
„ „ 900 „ „ 1.000	530

Obrót przekazowy wprowadzono dotychczas z Francją, terytorjum Saary, Kanadą i Stanami Zjednoczonymi Ameryki.

NALEŻYTOŚCI DODATKOWE

	Obrót zagran.	Obrót wewn.
Polecenie przesyłek listowych	40	50
w polskim urzędzie pocztow. Gdańsk 1	30	—

Za czynności, związane z zaprotestowaniem weksłu, pobierane są od nadawcy listu zleceniowego przy doręczeniu mu weksłu zaprotestowanego następujące opłaty:

- a) opłata za sporządzenie protestu, która brzmi: jeżeli kwota, ulegająca zaprotestowaniu, nie przekracza zł. 100 200
- ponyżej zł. 100 do zł. 250 250
- „ „ 250 „ „ 300 310
- „ „ 300 „ „ 400 460
- „ „ 400 „ „ 500 560
- „ „ 500 „ „ 600 610
- „ „ 600 „ „ 1.000 810

- b) taryfowa opłata pocztowa za przesłanie weksłu zaprotestowanego listem poleconym,
- c) podatek komunalny od każdego zaprotestowanego weksłu w wysokości pół procent zaprotestowanej sumy wekslowej.

TARYFA TELEGRAFICZNA

A. — Obrót wewnętrzny.

Za telegramy miejscowe i zamiejscowe (państwowe i prywatne) zwykłe:

Opłata od wyrazu	15
Nadto od każdego telegramu zasadnicza opłata	50
Za telegramy prywatne pilne = D = opłata od wyrazu	45
Nadto od każdego telegramu zasadnicza opłata	50
Za telegramy listowe = LT = opłata od wyrazu	8
najmniej jednak za 20 wyrazów, t. j.	160
Nadto od każdego telegramu zasadnicza opłata	25

B. — Obrót z zagranicą.

Opłaty od wyrazu telegramu do zagranicy, oparte na postanowieniach umów międzynarodowych i odnośnego międzynarodowego regulaminu telegraficznego, wyrażone we frankach i centymach złotych.

Powyższe opłaty przelicza się na złote polskie według obowiązującej równowartości złotego do franka złotego.

Poczta jest przedsiębiorstwem dochodowym.

Ogłoszona podwyżka taryfy pocztowo-telegraficznej od 1 grudnia r. b. nie jest bynajmniej uzasadniona jakimś niedoborem, na którym cierpiałyby finanse poczt i telegr. Przeciwnie, według ostatnich urzędowych danych statystycznych, poczta jest stale przedsiębiorstwem dochodowym. Czysty zysk, jaki przyniosła skarbowi w roku bież. w czasie od kwietnia do września włącznie wynosi złotych 7.740.000, bowiem dochody poczty w tym okresie wynosiły 76.230.000 zł., wydatki zaś 68.490.000 zł.

W ciągu jednego tylko września r. b. czysty zysk poczt i telegrafów wyniósł 1.860.000 zł.

IMPORT Z POLSKI.

Firma z Konstantynopolu interesuje się importem z Polski materiałów wełnianych, męskich i damskich, sukna, szerszu, gabardyny, aksamitu, welwetu, muslinu, krepy, materiału na krawaty oraz wszelkiej galanterji (szelki, guziki, torebki damskie itp.). Również ma zainteresowanie dla importu zabawek.

Firma turecka pragnie importować z Polski następujące artykuły: sukno, wełniane materiały, aksamit, jedwab sztuczny, bawełniane wyroby, wyroby dziane, zabawki, meble, papier, jutę, sznurek, żelazne wyroby, gwoździe, zamki, porcelanę, fajans, cement, parkiety i kalosze.

Dyrekcja Miejskiego Urzędu Targu Poznańskiego otrzymała wiadomość z Rygi, iż ostatnio została utworzona tamże Polsko-Łotewska Izba Handlowa, która niezawodnie przyczyni się do nawiązania bliższych stosunków handlowych pomiędzy Polską a Łotwą.

Bliższych informacji udziela Miejski Urząd Targu Poznańskiego, Poznań, ul. Głogowska 42.

PIOTR CHARİ

ŁÓDŹ

ul. Piotrkowska 37, III wejście, I piętro

poleca

na wypłatę

swetry, pulowery, śniegowce, obuwie
oraz wszelką **garderobę** i manufakturę.

Konjunktury na rynkach towarów i surowców.

RYNEK WŁÓKIENNICZY.

Handel bawełniany.

Na łódzkim rynku wyrobów bawełnianych w dalszym ciągu odczuwano zupełny zastój. Jakkolwiek zgłosili się kupcy z prowincji, nie w takich jednakże ilościach jak przypuszczano.

Towary zimowe cieszyły się popytem niewielkim. Zwiększyło się natomiast zapotrzebowanie na towary całoroczne, jak pościelowe, prześcieradłowe, ręcznikowe itp. Wskutek słabego zapotrzebowania sytuacja w branży tej jest w dalszym ciągu bardzo niepomyślna. Zaznaczyć należy, że do świąt pozostało już czasu niewiele. O ile więc do tego czasu ruch na rynku się nie powiększy, cały miesiąc grudzień w przemyśle bawełnianym trzeba będzie uważać za stracony.

Zazwyczaj hurt targował mniej więcej do 10-go grudnia i dopiero potem następował okres ciszy przedświątecznej, stanowiącej w manufakturze bawełnianej przejściowy okres, który kończy się w styczniu, kiedy zaczynają się poważne transakcje białymi towarami.

W tym roku cały listopad nie spełnił już nadziei hurtowników, gdyż transakcje obracały się w skromnych granicach.

Zdawałoby się, że detal powinien przynajmniej mocno targować, lecz i tutaj interesy nie przedstawiały się różowo i nadal nie widać większego ruchu. Odbiorca wiejski zawiódł na całej linii, chociaż wyniki żniw były niezłe.

SYTUACJA W HANDLU DETALICZNYM.

Jak dotychczas w detalu cały ruch koncentruje się na artykułach trykotażowych i niektórych zimowych; naogół detaliści narzekają. Naprzód ładne pogody były czynnikiem, który hamował cały ruch, a potem przyszły śniegi i mrozy, które nie przyczyniły się do ożywienia komunikacji wsi z miastami, a obecnie w grudniu nie zaczęto jeszcze czynić zakupów przedświątecznych.

Nawet ci detaliści, którym lepiej poszły interesy nie czynią znacznie większych zakupów towarów zimowych w obawie niemożności sprzedaży. Nieliczne transakcje poczynione w Łodzi, dokonane były manufakturą bawełnianą na zasadzie pełnego pokrycia w wekslach z terminem od 90 do 120 dni; przy gotówce dawano rabat w wysokości 8 proc.

„CISZA“ W WELNIE“.

Dawno już nie pamiętano tak cichego miesiąca, jeżeli chodzi o zapotrzebowanie klienteli, jak obecnie. Jakkolwiek ogólnie przypuszczano, iż zbliżające się święta spowodują znacznie zwiększony popyt na towary, jak dotychczas, nadzieje te całkowicie zawiódły, zapotrzebowanie bowiem nietylko się nie zwiększyło, ale skurczyło się do minimum.

Wobec powyższego, według oświadczenia zarówno przemysłowców, jak i hurtowników, sezon zimowy w branży wełnianej należy uważać za bezapelacyjnie skończony. Obecny kompletny zastój w handlu hurtowym tłumaczyć należy bardzo poważ-

nym zastojem i w branży detalicznej. Detaliści, którzy zakupili w swoim czasie, licząc na wzmożony bardzo ruch przedświąteczny, poważne zapasy towarów, jak narazie, sprzedali znikomą ich tylko część, o tem więc, aby jeszcze teraz zakupy wznowili, niema mowy.

Również niedopisała zupełnie prowincja, gdzie targi były minimalne i każdy z kupców ma jeszcze dostateczne zapasy towarów. O ile więc nawet w dniach najbliższych zapotrzebowanie się zwiększy i zapanuje ruch, to już jedynie w handlu detalicznym i to też nie na długo, po 15 grudnia bowiem następują już zwykle pojedyncze tylko transakcje. Nie pomogło nawet i to, że nastąpił pierwszy, kiedy to zwykle na początku każdego miesiąca ruch w manufakturze znacznie się zwiększa, w miesiącu bieżącym zapotrzebowanie było tak minimalne, iż te nawet transakcje, które zawarto nie były brane poważnie w rachubę.

Ceny oraz warunki pokrycia w branży wełnianej pozostały zupełnie bez zmiany. O uzyskaniu choć częściowego pokrycia gotówkowego nie było mowy, przeciwnie kupcy żądają coraz dłuższych kredytów wekslowych, które dochodziły ostatnio niejednokrotnie do 6 miesięcy.

RYNEK PIENIĘŻNY.

Zapotrzebowanie na gotówkę stale wzrasta, przewyższając znacznie podaż. Wskutek tego daje się zauważyć ciasnota na rynku pieniężnym. Wielki wpływ na zeszywnienie rynku miało zmniejszenie obiegu banknotów w pierwszych dwóch dekadach listopada o blisko 62 milj. zł. oraz zmniejszenie dyskonta przez Bank Polski w pierwszej dekadzie listopada o 2,260,575 zł. Wprowadzie portfel wekslowy powiększony został w drugiej dekadzie o 991.148 złotych, ale drobna ta suma nie mogła wpłynąć na poprawę sytuacji.

Sytuacja w bankach akcyjnych większym zmianom nie uległa. Wkłady wzrosły bardzo nieznacznie. Większy dopływ spodziewany jest w najbliższych miesiącach. Natomiast wzmógł się popyt na kredyty głównie ze strony przemysłu, co zmusiło banki do odrzucania znacznej części stawianego do dyskonta materiału. Rozleglejszą działalność kredytową mogą rozwinąć jedynie instytucje pieniężne, zawdzięczające swe powstanie silniejszym organizacjom gospodarczym, poszukującym w Polsce pola do działania. Te właśnie banki grają dzisiaj obok Banku Polskiego i banków państwowych rolę głównych kredytodawców. Zniesienie przepisów dewizowych przyniosło znaczną ulgę naszemu życiu gospodarczemu i wprowadziło normalne stosunki z zagranicą. Doniosłe skutki tego rozporządzenia odczuły przede wszystkim banki akcyjne, które mogły w związku z niem wprowadzić znaczne uproszczenie dotychczasowych swych czynności. Odtąd odpada wielka część formalistyki, która wymagała pracy ze strony licznych urzędników przeznaczonych specjalnie do wykonywania i przestrzegania przepisów dewizowych.

Manufakturzyści narzekają na brak gotówki; przy złych targach zwiększony nacisk podatkowy fatalnie oddziałują na finanse kupców.

W związku z tem zwiększyła się podaż materiału wekslowego. Dyskonto prywatne, które dla prima weksli wynosiło 1.4—1.5 proc. mies., waha się obecnie od 1.7—1.8 proc.; materiał drugorzędny nie znajduje odbiorców poniżej 2—2 i ćwierć procent.

Rynek włókienniczy zachodniej Polski.

(Specjalna służba informacyjna „Głosu Kupiectwa„).

Nasz poznański korespondent (J. K.) donosi:

W błogosławionych czasach inflacji obrót towarowy w poznańskim był zawrotny, zresztą jak wszędzie. Towar wprost trzeba było wydzielać. Kto więc z kupiectwa poznańskiego umiał i mógł gromadzić towar a la longue, ten znalazł wszelkie szanse dorobku. To też firm włókienniczych z pierwszego okresu powojennego, które próbą ogniową pierwszej stabilizacji złotego przetrwały zdrowo, ostało się dość sporo, tak samo jak bardzo okazała ich liczba przeszła do niepamięci swego istnienia. Nie obyło się bez ofiar i wśród starych tutejszych firm przedwojennych.

Rok 1925 dla handlu był dobry.

Druga inflacja przyniosła znów wiele niespodzianek i krachów, dopiero, gdy dolar stanął na poziomie 9 zł. popłoch zaczął ustawać.

Przezwrot majowy z r. 1926 nie spowodował żadnych specjalnych zmian w handlu, bo i kurs dolara nie wahał się. Kalkulowało się tylko wszystko w walucie amerykańskiej, aby ustrzec się przed jakąkolwiek nową niespodzianką.

W związku z ogólną poprawą gospodarczą w kraju, jaka zaznaczyła się z końcem 1926 r. sytuacja w handlu włókienniczym stawała się lepsza. Z miesięcy ostatnich najlepszy był październik. Listopad w hurcie wykazuje już spokój. Powody tego są następujące:

Nabywca, mimo dużej chęci kupna, nie ma za co kupować, bo panuje ogólny brak gotówki.

Nawet interesy, które dają towar na raty, wykazują obroty coraz mniejsze, bo urzędnik lub inny pracownik, którzy dotychczas bardzo chętnie z tego rodzaju sprzedaży korzystali, wobec obecnych ma-

KONJUNKTURY PRZEMYSŁU.

W takich warunkach konjunktury przemysłu nie przedstawiają się pomyślnie i wątpliwem jest, czy nawet obniżka cen wpłynęłaby pobudzająco na rynek, potęgując rozmiary zakupów w detalu. Dlatego też fabrykanci utrzymują swe cenniki tembardziej, iż wszelka zniżka cen odbiłaby się na kupcach, posiadających niesprzedane składy zimowego towaru.

łych zarobków, nie może czynić żadnych zobowiązań, które jednak z upływem czasu regulować potrzeba.

To też wszystkie tranzakcje, dokonywane obecnie przez hurtowników, opędzane są weksłami trzymiesięcznymi, przy dwu a nawet trzymiesięcznym kredycie otwartym, co w sumie stwarza kredyt półroczny.

Jak widzimy więc, wszyscy oglądają się na własną, w nadziei, że może ta przyniesie większe zdolności kupna szerokich rzesz nabywców.

Tyle jest chociaż dobrego na pocieszenie, że obecna stabilizacja złotego, pozwala wyzwolić się kupcowi z kalkulacji dolarowej i przejść do obrachunków we własnej walucie. Dziś kupiec nie drży z obawy o pokrycie długoterminowego kredytu jakiego udziela i udzielałby go tem chętniej, gdyby łatwiejsze redyskonto mógł znaleźć w Banku Polskim.

*

Do dni ostatnich najlepiej pracowano w branży konfekcyjnej. Gotowe ubranie, dobrze odrobione i oddane na spłaty cieszy się wielkiem popytem.

Ostatnia stabilizacja złotego, pozwala kupiectwu operować półrocznymi kredytami, a że widoki na trwałość złotego są pewne, więc i dostawcy nie przedkładają innej kalkulacji jak w złotych. Dolar w Polsce nie jest dziś żadną atrakcją.

Najważniejszym problemem dla kupiectwa jest sprawa kredytów, i gdyby Bank Polski przyszedł tutejszemu kupiectwu z wydatniejszą pomocą kredytową, położyłby tem samem kres manipulacjom prywatnego dyskonta, które jest tylko przyczynkiem do niezdrowej konkurencji.

Organizacje gospodarcze m. Łodzi.

Stowarzyszenie Kupców m. Łodzi wobec wyborów.

Podczas obrad rady naczelnej Związków Kupiectwa Żydowskiego w Polsce delegacje Stow. Kupców m. Łodzi złożyła następujące delegacje:

„Stowarzyszenie stwierdza konieczność istnienia rady naczelnej, jako instytucji, mającej na celu rozstrzygnięcie wyłącznie spraw natury gospodarczej i z tego założenia wychodząc, Stowarzyszenie Kupców m. Łodzi zaznacza, iż nie będzie uważało za obowiązujące i wiążące wszelkie decyzje rady naczelnej w sprawach natury politycznej, jakoteż w sprawach wyborów do ciał ustawodawczych“.

Konsolidacja handlu przedzą.

Na specjalnem posiedzeniu sekcji handl. przedzą, odbytem pod przewodn. p. A. E. Kona omawiano sprawę akcji o zniesienie podatku obrotowego. Pan Kon podkreślił, że podatek na ten półprodukt powinien być zniesiony lub zredukowany do pół proc. Akcja ta może mieć jednak pomyślnie widoki tylko w razie wspólnej akcji handlu przedzą czesankową i szt. jedwabiu.

Po przemówieniach pp.: Małachowskiego, Sz. Bialera i Blaustajna uchwalono połączyć się i jako wyraz tej konsolidacji zwołać w najbliższym czasie walne zebranie handlu przedzą dla nakreślenia planu dalszej akcji.

Targi Międzynarodowe.

TARGI LIPSKIE.

Plac Targowy w Lipsku. Wejście do podziemnej hali targowej.

Istniejące od lat 700 Targi Lipskie są dzisiaj największym tego rodzaju przedsięwzięciem światowym. Targi Lipskie odbywają się 2 razy do roku w marcu i w końcu sierpnia. Głównym zadaniem Targów Lipskich jest bezpośrednie zetknięcie wytwórców, którzy wystawiają na Targach najrozmaitsze próby swych fabrykatów, zwłaszcza zaś nowości, które starają się poznać hurtownicy i detaliści. Na tej podstawie powstają najpoważniejsze zamówienia i dokonywują się olbrzymie transakcje. Targi Lipskie służą więc celom gospodarczym przemysłu w szczególności zaś handlu. Stanowią więc one jedną z najbardziej udoskonalonych form współczesnego handlu. Targi Lipskie obejmują wszystkie działy współczesnego przemysłu, są w ścisłym tego słowa znaczeniu międzynarodowe. Zwiedzanie Targów tych przez polskich kupców pozwala im zetnąć się z przedstawicielami kupiectwa nie tylko niemieckiego, ale i handlu całego świata, którzy przybywają tłumnie do Lipska.

Targi wiosenne w roku 1928 rozpoczną się 4-go marca i trwać będą do 10 marca. Targi włókiennicze i skórzane trwać będą tylko do 7-go marca, a wielkie Targi techniczne i budowlane — do 14-go marca.

Przedstawicielem Targów Lipskich na Polskę jest
p. WŁADYSŁAW GLAZER, Warszawa, ul. Jerozolimska 41.

POLSKI PAWILON NA TARGACH W R. 1928.
Zgłoszenia firm polskich do 31. XII. b. r.

Związek Izb przemysłowo-handlowych Rzeczypospolitej Polskiej uznał za pożądane wziąć udział przez Polskę na Międzynarodowych targach w Lipsku. Ze względu na otwierające się na tych Targach możliwości nawiązania stosunków handlowych nie tylko z państwami europejskimi, ale i zamorskimi: Miarodajne czynniki podają wobec powyższego projekt, aby poszczególne przedsiębiorstwa wystawiały na swoją rękę w dziale swych branż, przy czym jednak w specjalnie zbudowanym małym pawilonie polskim znajdowałby się dokładny spis wszystkich wystawców oraz wszelkiego rodzaju materiały reklamowe, katalogi, cenniki i t. d. Pożądanym byłby udział Polski już w Targach wiosennych 1928 r. Firmy, pragnące wziąć udział w tych targach, zechcą nadesłać zgłoszenia pod adresem Izby Przemysłowo-Handlowej w Poznaniu do dnia 31 grudnia 1927 roku.

* * *

Agencja Wolffa donosi, iż paryski przedstawiciel lipskich Targów zawiadomił, że rząd francuski weźmie udział w najbliższych Targów oficjalnie.

* * *

GŁOS
Kupiectwa

W kilkunastu
wierszach.

Ostatnie doniesienia w krótkich słowach dla spieszących się czytelników

* * *

Na zaproszenie komitetu polskiego we Wrocławiu, dyrektor krakowskiej Izby handlowo-przemysłowej, dr. Rudolf Beres, wygłosił dnia 8 b. m. we Wrocławiu odczyt o położeniu gospodarczym Polski.

Odczyt ten odbył się w sali giełdy wrocławskiej przy udziale przedstawicieli władz, organizacji gospodarczych i sfer kupieckich.

W ostatnich dniach daje się zauważyć na Litwie wzrost bankructw. W szeregu miejscowości zanotowano masowe likwidacje przedsiębiorstw. Na terenie Kowna w ciągu tylko kilku dni zbankrutowało 15 przedsiębiorstw, które prowadziły swe interesy już od szeregu lat. Bankructwa spowodowane są nieprawidłową gospodarką litewskiego ministerstwa skarbu, które z całą bezwzględnością przystąpiło do ściągania należności skarbowych. Płatnikowi nie przysługuje prawo odwołania, a wysokość podatku określa urząd skarbowy. Według danych statystycznych, rząd mimo stosowania najsurowszych środków represyjnych, zdołał ściągnąć zaledwie około 50 proc. przewidywanych podatków.

Łódzka Odlewnia Żelaza

„FERRUM”

Właściciele:

E. BAUER i A. WEIDMANN

Łódź, ul. Kilińskiego Nr. 121.

Telefon 18-20.

Wykonuje

szybko, dokładnie i po cenach bardzo umiarkowanych:

Wszelkie odlewy z szarego żelaza po-
dług własnych lub nadesłanych modeli
i rysunków.

Wszelkie roboty ślusarskie.

Wszelkie roboty tokarskie.

Wszelką mechaniczną obróbkę metali.

I. Morgenstern

Łódź, ul. Piotrkowska № 47

Telefon 20-63

Aparaty fotograficzne i kinematograficzne

oraz wszelkie przybory.

HURT.

DETAL.

ADOLF BOKSLEITNER i S-ka

Spółka z ogr. odpow.

ARTYKUŁY GUMOWE i TECHNICZNE

Łódź, ul. Piotrkowska Nr. 149.

Telefon Nr. 14-09.

✦ P. K. O. Nr. 60463.

✦ Depesze: „BOKSED”

Gumowe artykuły techniczne i chirurgiczne. Wyroby azbestowe. Pasy transmisyjne. Węże ssące i tłoczące. Opony do samochodów i rowerów „Dunlop” i „Michelin”. Kalosze. Boty z angielskimi zamkami. Fibra. Plandeki. Linoleum. Ceraty.

TREŚĆ:

Na widnokregu. — Jak kształtował się rynek pieniężny w okresie rokowań o pożyczkę zagraniczną, Ludwik Süßwein. — Rokowania polsko-niemieckie. — Polska — Brazylja. — Bezpośrednie stosunki bankowe z Japonją. — Pokrycie obiegu pieniężnego Polski. — Podatki i opłaty skarbowe. — Nowa taryfa pocztowa. — Konjunktury rynkowe. — Rynek włókienniczy. — Organizacje gospodarcze. — Targi międzynarodowe.

Redaktor naczelny:
Redacteur en chef: Dr. JÓZEF SACHS.

Redaktor:
Redacteur: MIECZYŚLAW KOŁTOŃSKI

Wydawca: Stowarzyszenie Kupców m. Łodzi.

Drukarnia Państwowa w Łodzi: Piotrkowska 85. 95027

Towary

Dywany, Firanki,
Chodniki i Materiały
na obicia meblowe

jedwabne

wełniane

bawełniane

Bracia Z. i A. Rappeport

ŁÓDŹ

ulica Piotrkowska Nr. 15.

Telefon Nr. 18-93

SKŁAD

SUKNA i KORTÓW

Kahan i Szpigiel

Piotrkowska 80

Tel. 8-52.

ODDZIAŁ DETALICZNY.

DOM HANDLOWO-EKSPEDYCYJNY

L. ROTBAND

ŁÓDŹ, Zielona 6, telefon 21-19

Warszawa, Poznań, Bydgoszcz, Gdańsk,
Kraków, Lwów, Katowice, Zbąszyń, Leszno,
Stentsch, Fraustadt

Zastępstwa na wszystkich pograniczach

Korespondenci we wszystkich większych ośrodkach handlowych krajowych i zagranicznych

Ekspedycja, Clenie, InKaso, Magazynewanie i Ubezpieczenie transportów.

Niniejszym podajemy do wiadomości Sz. Klienteli, iż z dn. 20 XI. 1927 r. wystąpiliśmy z firmy „Transport” i założyliśmy

Przedsiębiorstwo Transportowe

p. f. **„POLTRANS”**

(wł. Kaufman, Rabinowicz i Bazyljan)

przy ul. Prez. Narutowicza 27, tel. 55-27.

Na nowej placówce dołożymy wszelkich starań, aby w zupełności zadowolić Sz. Klientelę.

Kaufman i Rabinowicz.

Przedstawicielstwa: w **Warszawie, Wilnie, Krakowie i Równem.** Korespondenci we wszystkich większych miastach w kraju i zagranicą.

Magazynewanie we własnych obszernych składach.